

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 37 (4)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Aprila 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4169

Ludwig Liedler, preduzimač, Mödling, Austrija.

Naprava za izradu zidova od cigalja

Prijava od 12. jula 1925.

Važi od 1. decembra 1925.

Traženo pravo prvenstva od 12. jula 1924. (Austrija).

Ovaj se pronalazak odnosi na napravu za izradu zidova od cigalja sa upotrebom dasaka za ravnanje, koje se mogu podizati i spuštati, a koje služe kao oslonac za cigle koje se polažu, i sastoji se iz jedne šablone koja istovremeno obuhvata zidove u njihovom celom osnovnom preseku i po uzdužnim stranama i po poprečnim stranama, a koja služi kao oslonac za ciglje i kao kalup za malter, i koja se kao okvir može podizati. Dalja osobnost ovog pronalaska leži u naročitoj izradi šablone i u tom što se šablona vezuje sa poznatom skelom, koja služi kao stajalište za radnike, a koja se može podizati zajedno sa šablonom. Predmet ovog pronalaska razlikuje se od sličnih poznatih postrojenja u glavnom time, što je moguća izrada zidova proizvoljnog osnovnog preseka, pošto se šablona još pre početka radova udesi prema svim ispadnim i upadnim uglovima zidova i stubova, pa se u tom obliku upotrebljava do sledećeg pojasa, koji ima manju debljinu zida. Na toj granici udesi se šablona prema novoj debljini zida pa se u tom obliku opet podigne uporedno do nove granice debljine zida. Osim toga razlikuje se predmet ovog pronalaska od poznatih postrojenja i time, što se ova šablona može da upotrebi istovremeno i kao inače poznat oslonac za ciglje i kao kalup za malterisanje.

Na crtežu je predstavljen primera radi predmet ovog pronalaska u jednom obliku izvođenja i to pokazuje sl. 1 u perspektivi izgled šablone za vreme zidanja, sl. 2, pokazuje uveličan izgled jednog dela šablone,

sl. 3, napravu u izgledu sa strane, sl. 4, u izgledu odozgo, a slike 5 i 6, predstavljaju rezervoar za malter i kolica za malter.

Šablona *s*, koja je predstavljena u perspektivi na sl. 1, izrađuje se od slučaja prema osnovnom presku zidova iz dasaka koje se međusobno pričvršćuju klincima, klanfama, škripovima ili sličnim, u određenim odstojanjima, koja su potrebna radi ravnomernog podizanja, pričvršćeni su pravi nivelirani stubovi *t* koji su graduisani, po kojima se vodi šablona sa podesnim tulcima ili sličnim. Šablona *s* ima na gornjem rubu njene površine, koja je okrenuta zidu upravljačke letve *r*, koje služe kao oslonac za ciglje i više uspravnih letvi *I* za odstojanje koje su međusobno razmaknute, koje priležu neposredno na prednjim površinama već postavljenih cigalja. Visina šablone *s* je veća od jednog reda cigalja na pr. ravna je trostrukoj visini jednog reda cigalja. Odstojanje unutrašnjih površina i upravljačkih; letvi *r* i letvi *I* za odstojanje od šablone odgovara debljini malterisanja. Za olakšanje radova može šablona istovremeno da se podiže sa skelom *g*, koja služi kao stajalište za zidare, a kao što se vidi na slikama 3 i 4. Skela *g* nosi iznad šablone *s* jednu dasku za držanje materijala koji ide unaokolo *a* na crtežu nije nacrtana i ona se u odstojanjima od nekoliko metara vodi po stubu *n* na pr. pomoću koturova *o* pa ima gredice *a*, *o* koje su obešene šablone *s*. Za bolje podupiranje šablone služi stegno *b*, koje obuhvata stub *n* i može po ovome uzdužno da se pomera. Na gornjoj

poprečnoj gredi **q** skele **k** koja podupire stub **i** smešteno je na pr. jedno villo **i** kojim se pomoću ručnog točka **h** može da podiže skela **g** zajedno sa šablonama **s**. Celishodno mogu šablone **s** kod **x** lako da se odpuste sa skele **g** pa je moguće njihovo podizanje nezavisno od skele, lako da se pri početku zidarskih radova samo podižu šablone prema redovima cigalja pa se spoje tek onda sa skelom, kad napredovanje zidanja zahteva povisivanje stajališta za radnike. Gornje ivice šablone upotrebljavaju se celishodno kao šine za kolica **w** za malter na čijoj je zadnjoj strani predviđena letva za prevlačenje za malter koji izlazi iz rezervoara **m** za malter. Rezervoar **m** za malter ima na njegovom najnižem mestu preklapljiv kapak **v** koji zatvara izlazni usek pa se radi nanošenja maltera izmakne iz položaja naslikanog na sl. 5, pri istovremenom pomeranju kolica **w**. Način dejstva ove naprave je sledeći

Dva prva reda cigalja polože se prema željenom osnovnom preseku, zatim se postavi nosačka skela **k**, pa se nameste šablone oko osnovnog preseka i pričvrste se uz nosačku konstrukciju. Pri tome leže prednje ivice letvi **l** za odstojanje neposredno uz prednje površine prvog reda cigalja, a unutrašnja površina dasaka od šablona stoji dalje napolje za visinu letve **r**, **l**. Onda se postave i nivelišu stubovi **t**, pa se može početi podizanjem zida. Prema tome ciglje narednog reda postave se uz upravljačke letve **r** tako da otpada potreba viska i vodene mere. Pošto se svrši jedan red cigalja, koji prolazi preko celog zida podigne se šablona za visinu jednog reda pa se šuplji prostor, koji ostaje ispod upravljačkih letvi **r** izlije žilko namešanim malterom, pa se zatim namesti naredni red cigalja. Vreme koje je potrebno za postavljanje narednog reda cigalja, dovoljno je da se malter veže, tako da je pri narednom podizanju i pri ponovnom zalivanju upravljačkih letvi **r**, donji sloj maltera, koji je podizanjem šablone otkriven, već dovoljno čvrst, a podizanjem šablone izgadio se. Šupljine koje ostaju od letvi **l** nemalterisa-

ne i pošto se podigne šablona ostaju kao oluci, služe za kontrolu pravilnog spajanja, pa se posle rukom premažu ujedno sa više slojeva. Letve **l** za ostajanje pored toga što služe za vođenje šablona po površinama cigalja imaju i tu celj, da se kontroliše pravilna veza i ako je zeč nanesen malterski premaz. Kad je zid podignut dovoljno visoko obesi se i skela **g** kod **x** također uz nosačku konstrukciju pa se od sad sa ovom i sa šablonom podiže. Malter se donosi pomoću kolica **w** i pomoću letve **e** za provlačenje ravna se prema slojevima; Na onim mastima zida gdje nije potreban malterski premaz, naravno otpadaju letve **r** i **l** pa se ciglje postavljaju neposredno uz šablonu.

Patentni zahtevi:

1. Naprava za izradu zidova od cigalja sa upotrebom upravljačkih letvi, koje mogu da se pomeraju gore i dole, naznačena šablonom (**s**) koja obuhvata zidove istovremeno u njihovom celom osnovnom preseku i po uzdužnim i po poprečnim stranama a služi i kao oslonac za ciglje i kao kalup za malterski premaz, a koja se šablona podiže postepeno prema slojevima cigalja.

2. Naprava prema zahtevu 1, naznačena upravljačkom letvom (**r**) za ciglje koje su smeštene na gornjem rubu šablone (**s**) kao i sa više letvi (**k**) za odstojanje, koje su smeštene međusobno u razmacima, a između kojih se zaliva malter.

3. Naprava prema zahtevu 1, naznačena time, što se šablona (**s**) koja se nasilno vodi po upravnim vodiljnim šipovima (**t**) može da podiže istovremeno sa skelom (**g**) koja služi kao stajalište za zidare.

4. Naprava prema zahtevu 1, naznačena time, što su gornje ivice šablone upotrebene kao šine za prevozni rezervoar maltera (**m**, **w**).

5. Naprava prema zahtevu 1, naznačena time, što rezervoar za malter (**m**) ima na svom najnižem mestu usek za sipanje koji može da se zaklopi preklapljivim kapkom (**v**).

